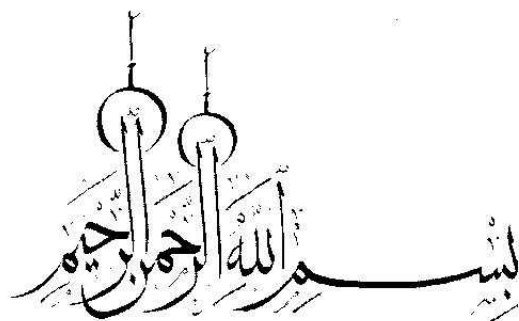

مسئولیت حمایت بین المللی از حقوق بشر

مؤلف: محمد علی کاظمی

مدرس دانشگاه آزاد اسلامی واحد بوشهر

سرشناسه	کاظمی، محمدعلی، ۱۳۶۲ -
عنوان و نام پدیدآور	مسئولیت حمایت بین‌المللی از حقوق بشر/مؤلف محمدعلی کاظمی.
مشخصات نشر	تهران: انتشارات ماهواره، ۱۳۹۶.
شابک	978-600-459-222-2
وضعیت فهرست‌نویسی	فیا
مشخصات ظاهری	۱۷۸ ص.
یادداشت	کتابنامه: ص. ۱۵۸.
موضوع	حقوق بین‌الملل و حقوق بشر
موضوع	International law and human rights
موضوع	تعهدات بین‌المللی
موضوع	International obligations
رده‌بندی دیویی	۳۴۱/۴۸
رده‌بندی کنگره	۱۳۹۶ م ۲۵ ک ۱۲۶۶/۸۷
شماره کتابشناسی ملی	۴۸۶۴۴۶۷

عنوان: مسئولیت حمایت بین‌المللی از حقوق بشر

تألیف: محمد علی کاظمی

ناشر: تهران، ماهواره

نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۶

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۴۵۹-۲۲۲-۲

قیمت: ۱۲۰۰۰ تومان

تیراژ: ۵۰ جلد

دفتر مرکزی انتشارات:

میدان فاطمی، خ چهلستون، پ ۵۰، و ۴، ۰۲۱۸۸۳۹۲۲۶۷، ۰۹۱۹۰۶۲۱۴۱۸

مسئولیت صحت مطالب و پاسخگویی به حقوق مادی و معنوی کتاب بر عهده مؤلف می‌باشد.

کلیه حقوق برای مؤلف محفوظ است.

مقدمه

یک جامعه با گردهمایی افراد و گروه‌ها و برقراری ارتباط میان افراد آن به وجود می‌آید، جامعه امروز جهانی نیز در بر داشته روابط گسترده میان افراد می‌باشد. بنابراین احتیاج به ساماندهی داشته به گونه‌ای که تمامی نیروهای انسانی و منافع او تامین گردد و آنچه باعث تحقق این مهم می‌گردد، ضرورت وجود قانون و حکومت به عنوان عنصر قدرت است. وجود قانون موجب می‌گردد تا صاحبان قدرت و حکومت، سیاست‌ها و برنامه‌های اداره جامعه را به گونه‌ای پیش ببرند که منابع ارزشمند جامعه را به صورت یکسان میان اقشار جامعه تقسیم و توزیع عادلانه گردد. این حس نیاز در طول تاریخ بشر، همواره بر اساس حق و عدالت همراه بوده است، از جمله حقوق آن برابری و مساوات، آزادی عقیده، آزادی بیان و قلم، آزادی احزاب و انجمن‌ها، حفظ کرامت انسانی، امنیت در ابعاد مختلف، بانی، شغلی، اقتصادی، قضایی و... است که همه آنها پایه حیات جامعه انسانی را شکل می‌دهند تا بر اساس آن، افراد بتوانند اولاً از عزت و سربلندی مواهب طبیعت به طور مساوی برخوردار شوند ثانیاً نسبت به حفظ جان، حیثیت و حقوق مادی و معنوی خود بیم و هراسی نداشته باشد و ثالثاً بدون دغدغه خاطر استعدادهای خویش را به کار اندازند و تمایلات و... تمنیات خویش را ارضاء نمایند.

از آن جهت که موضوع حقوق بشر، انسان است لذا می توان گفت که حقوق بشر مقید به هیچ حد و مرز جغرافیایی، نژادی، مذهبی و طبقاتی نیست و تمام کانون های قدرت در همه جای دنیا باید در مقابل آن خاضع و تسلیم باشند و گفتمان حقوق بشر و مناسبات آن با فرهنگ و تمدن های دیروز و امروز جهان نیز گفتمانی است جدی و مسئولیت آفرین که بی توجهی به آن ضایعات و تشویش های فراوانی در سطح داخلی و بین المللی به بار می نشاند و متفکران را به چالش فرا می خواند. همواره شکاف و فاصله طبقاتی افراد و جامعه در ابعاد مختلف اقتصادی، اجتماعی به حدی عمیق و پیچیده بوده است که عموماً همبستگی اجتماعی و حس عدالت خواهی مردم و حقوق آنان توسط حاکمان دستخوش خطر بوده است به طوری که در طول تاریخ بیشترین خدمات وارده بر حقوق بشر از سوی صاحبان قدرت بوده است.

متأسفانه تهدید، ناامنی فقر، دروغ، تجاوز، قتل و نسل کشی انسان علیه انسان، حلقه بگریزی در تاریخ جامعه بشری است و چرا آورده که آثار سوء آن همچنان درد بی علاج جوامع و ملت ها به حساب می آید، به همین منظور شاید یکی از بزرگ ترین پیروزی های بشر در جهان امروز در جهت استیفای حقوق انسانی، صادر اعلامیه ها و منشورهای جهانی حقوق بشر می باشد.

موقعیت محوری انسان در زندگی فردی و اجتماعی شرایطی را به وجود می آورد تا او دارای حقوق و تکالیفی باشد که اصطلاحاً به آن حقوق بشر می گویند. البته نمی شود از حقوق بشر تعریف خاصی ارائه نمود، زیرا در این زمینه اختلاف نظر شدیدی وجود دارد و تاکنون تعریف واحدی از حقوق بشر به عمل نیامده است اما در پاره ای از این حق تعریفی است که فرضاً همگی به این اعتقادند که انسان حق حیات دارد و کسی بدون مجوز قانونی، حق کشتن فردی را ندارد به هر حال در اینکه انسان بطور فطری و طبیعی دارای حقوقی است باید محترم شمرده شود. حقوق، انواع و تعاریف مختلفی دارد، مانند تعریف هستی شناختی، تعریف سیاسی و تعریف حقوقی حقوق بشر. هستی شناختی، حقوق بشر، با تبیین جایگاه آزادی به عنوان حق، در رابطه انسان و مردم قابل تعریف است در تعریف سیاسی حقوق بشر مفهوم

روابط دوگانه فرد انسان با قدرت حاکم و اصالت فرد و اصالت جامعه مورد بررسی قرار می گیرد.

در تعریف حقوقی، حقوق بشر عبارت از مجموعه امتیازات متعلق به افراد یک جامعه و مقررات قواعد موضوعه است که افراد، به اعتبار انسان بودن و در روابط خود با دیگر افراد جامعه و با قدرت حاکم، با تضمینات و حمایت های لازم، از آن برخوردار می باشند.

برخی از نویسندگان تاریخ حقوق بشر را به دو هزار سال قبل از میلاد نسبت می دهند و برخی دیگر نیز افساد دارند که در اواسط قرن بیستم یعنی چهار هزار سال بعد حقوق بشر قابل درک است. تاریخ گذشته بشریت حکایت از سلطه خود خواهانه افراد قوی بر افراد ضعیف داشته به طوری که افراد و گروه های قوی تر در طبقات بالاتر و در جایگاه های برتری قرار می گرفتند و بدین ترتیب فرهنگ، ارزشمندی در جامعه رواج پیدا نمود و منزلت ذاتی و کرامت انسانی به اعتبار این برتری، آسیب پذیر گردید تا جایی که بعضاً نظام طبقاتی را مورد تائید قرار داده اند. اما همواره در طول تاریخ مبارزان در جهت عدالت خواهی و ظلم ستیزی جهت حفظ حقوق اساسی انسان ها در دفع ظلم و ستم گام های مهمی برداشته اند و علاوه بر این تعالیم پیامبران الهی از حضرت آدم (علیه السلام) تا حضرت خاتم (صلی الله و علیه و آله و سلم) به فرمان خداوند سبحان بشریت را برای اقامه قسط و عدل تشریف کرده اند و فضاهای انسان دوستانه ای را در جریان تاریخ به وجود آورده و افراد را جریان حقایق حق خود نموده اند.

م. س. د. علی کاظمی

پاییز ۱۳۹۶

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
فصل اول: اصول و کلیات	۱
۱. مفهوم حقوق بشر	۲
۱-۱ تعریف حقوق بشر	۴
۲-۱ تعریف حقوق بشر از منظر بین‌المللی	۴
۳-۱ تعریف‌های دیگر	۵
۴-۱ اصول نظری حقوق بشر در اسلام	۶
۵-۱ حقوق بشر در نهج‌البلاغه	۴۰
فصل دوم: زمینه‌های تاریخی حقوق بشر	۵۳
۱-۲ حقوق بشر در تاریخ باستان	۵۴
۲-۲ حقوق بشر در تاریخ ملل باستانی اروپا	۵۷
۳-۲ حقوق بشر در قرون وسطا	۶۱
۴-۲ حقوق بشر در اسلام	۶۵
۵-۲ حقوق بشر از منظر غرب	۶۶
۶-۲ حقوق بشر از منظر اسلام	۶۷
۷-۲ حقوق بشر و ادیان الهی	۶۹
۸-۲ حقوق بشر اسلامی و اعلامیه‌ها	۷۰
۹-۲ اعلامیه اسلامی جهانی شورای اسلامی اروپا	۷۱
۱۰-۲ اعلامیه حقوق بشر شورای اسلامی اروپا	۷۲
۱۱-۲ اعلامیه اجلاس کویت	۷۳

۷۴	 ۱۲-۲ اعلامیه قاهره در مورد حقوق بشر در اسلام
۷۵	 ۱۳-۲ حقوق بشر از رنسانس تا اعلامیه جهانی و میثاقین
۸۱	 فصل سوم: حقوق بشر و دولت ها
۸۲	 ۱-۳ جهان شمولی حقوق بشر و حاکمیت دولت ها
۸۶	 ۲-۳ حاکمیت دولت ها و اسناد بین المللی حقوق بشر
۸۹	 ۳-۳ الزام حاکمیت ها به رعایت حقوق بشر در روابط دیپلماتیک
۹۰	 ۴-۳ حقوق بشر و تحدید حاکمیت دولت ها در رویه قضایی بین المللی
۹۴	 ۵-۳ مسئولیت دولت در قبال نقض حقوق بین الملل بشر توسط شرکت های فراملی
۹۶	 ۶-۳ اعمال اقتدار حاکمیتی و سوله شرکت های فراملی
۹۷	 ۷-۳ قابلیت انتساب عمل شرکت فراملی به دولت بر مبنای فرمان، هدایت یا کنترل
۹۹	 ۸-۳ مسئولیت دولت در قبال عمل شرکت فراملی از حیث معاونت در ارتکاب عمل متخلفانه بین المللی
۱۰۰	 ۹-۳ مسئولیت بین المللی دولت محل ثبت و ایجاب فرعی خارجی شرکت های فراملی
۱۰۱	 ۱۰-۳ اقدامات شعب فرعی خارجی و حقوق بین الملل عام
۱۰۲	 ۱۱-۳ مسئول دانستن شرکت های فراملی توسط دولت های میزبان
۱۰۴	 ۱۲-۳ مسئول دانستن دولت های متبوع شرکت های فراملی
۱۰۴	 ۱۳-۳ رابطه حقوق بشر و حاکمیت در اسناد مهم بین المللی
۱۱۰	 ۱۴-۳ انبادهای حقوق بشری سازمان ملل
۱۱۵	 ۱۵-۳ سامانه ها و نهادهای ناشی از معاهدات
۱۱۶	 ۱۶-۳ کارگزاری های تخصصی سازمان ملل
۱۱۷	 ۱۷-۳ سازمان های غیردولتی
۱۱۸	 ۱۸-۳ سامانه های منطقه ای

۱۲۱	 فصل چهارم: حمایت از حقوق بشر
۱۲۲	 ۱-۴ مقررات بین المللی حقوق بشری در ایران
۱۳۳	 ۲-۴ نقش سازمان های غیردولتی در حمایت از حقوق بشر
۱۴۰	 ۳-۴ کارکردهای حقوق بشری سازمان های غیردولتی
۱۵۲	 ۴-۴ ویژگی ها و روش های نظارتی سازمان های غیردولتی
۱۶۷	 منابع

www.ketab.ir